

प्रश्नपुस्तिका पर्यवेक्षकांनी सांगितल्याशिवाय उघडू नये...

Do not open this booklet until asked to do so...

RATIONALIST TALENT SEARCH EXAM 2014 (RTSE)

Question Booklet

STD : III

Date of Examination : 30 March 2014

Time : 2.00 pm to 4.30 pm

Roll No.

--	--	--	--	--	--

Guidelines for the candidate

- परिक्षा सुरु होण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांना संपूर्ण माहिती भरण्यासाठी 30 मिनिटे अधिक वेळ देण्यात येईल.
You will get additional thirty minutes to fill up information about yourself on the Answer Sheet, before the start of the exam.
- सदर प्रश्नपुस्तिकेमध्ये एकूण 150 प्रश्न असून प्रत्येक प्रश्नासाठी 2 गुण आहेत.
This question booklet contains 150 questions each question carries 2 marks.
- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. चुकीच्या उत्तराबद्दल मिळालेल्या गुणातून कुठल्याही प्रकारचे गुण वजा केले जाणार नाहीत.
All questions are compulsory. There is no negative marking.
- आपल्याच वर्गाची प्रश्नपुस्तिका मिळाल्याची खात्री करून घ्यावी.
Check to make sure that you have received the appropriate test booklet for your standard.
- उत्तरपुस्तिकेवर आपले नाव, परिक्षा क्रमांक, गट आणि वर्ग योग्य प्रकारे लिहून न विसरता स्वाक्षरी करावी.
Write your **name, roll number, group** and **class** clearly on the Answer Sheet and do not forgot to sign it.
- पर्यायांमध्ये केवळ एकच उत्तर बरोबर आहे. बरोबर उत्तरासाठी एकच पर्याय निवडावा.
There is only one correct answer. Choose only one option for an answer.
- उत्तराचा पर्याय रंगविण्यासाठी केवळ काळा/निळा रंगाचा बॉलपेनच वापरावा.
To mark your choice of answers by darkening the circles in the Answer Sheet, use a **blue/black ball point pen** only. Eg.

Q. x :- Fill in the blanks.

My father went _____ to buy some milk.

A. There

B. their

C. They're

D. here

As the correct answer is option A, you must darken the circle corresponding to option A in the Answer Sheet

Q.x ● (B) (C) (D)

- परिक्षा संपल्यावर तुमची उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकाकडे परत करावी.
Return the Answer Sheet to the invigilator at the end of the exam.
- आपला परिक्षा क्रमांक प्रश्नपुस्तिकेवर सुद्धा लिहावा व सदर प्रश्नपुस्तिका परिक्षा कालावधीनंतर आपल्या सोबत न्यावी.
Write your Roll No. on the Question Paper too and take it home for future reference.

खालील दिलेल्या प्रश्न क्रमांक 1 ते 3 संवादावर आधारीत प्रश्नांच्या योग्य उत्तराच्या पर्याय क्रमांकाचे वर्तुळ रंगवा.

गाडगे बाबा गावात जात ते लोकांना विचारत.

"तुमच्या गावात पाणवठा आहे का?"

"आहे की!"

"तिथेच अंघोळ करता की नाही?"

"करतो."

"कपडे धुता की नाही?"

"धुतो"

"मग तेच पाणी पिता?"

"पितो"

"वारे वा! गड्यांनो, गावाचा पाणवठा हा आपल्या सगळ्यांचा. तो स्वच्छ नको का ठवायला? अरे, चांगले पाणी घ्या. घाण पाणी पिऊन नारु होतो की नाही?"

1. वरील संवादात किती व्यक्तींनी भाग घेतला आहे?
a) एक   b) दोन   c) तीन   d) सांगता येत नाही
2. संवादात कोणत्या रोगाचा उल्लेख आला आहे?
a) पटकी   b) कॉलरा   c) नारु   d) कावीळ
3. गाडगेबाबा काय स्वच्छ ठेवण्यास सांगतात?
a) कपडे   b) पाणवठा   c) घर   d) गोठा
4. रिकाम्या जागी खालील पर्यायातून योग्य विशेषण निवडा
सुरेश ..... गायन करतो.
a) सुरेख   b) सुरेल   c) सुकुमार   d) सुसज्ज
5. खालील वाक्यापैकी भूतकाळी वाक्य आळखून त्याचा पर्याय क्रमांक शोधा.
a) गणेश खेळत आहे.   b) गौरी गावाला जाणार आहे.
c) सचिन टी.व्ही. पाहतो.   d) आईने ताईला खाऊ दिला होता.

6. खालील शब्दगटातील नपुंसकलिंगी शब्द पर्यायातून निवडा.
 a) लांडोर   b) पाखरु   c) गायक   d) वडील
7. खालील शब्दातून अनेकवचनी शब्दाचा पर्याय क्रमांक शोधा.
 a) साप   b) चुली   c) हत्ती   d) आंबा
8. खुराडे ----- साठी असते.
 a) घुबड   b) कोंबडी   c) शिंगरु   d) माणूस
9. जसे शेतीभाती तसे शेती -----.
 a) काडी   b) माडी   c) वाडी   d) माती
10. खालील शब्दांपैकी समुहदर्शक नसलेला शब्द कोणता?
 a) घोस   b) पुंज   c) पुडके   d) ओळ
11. Which letter from the following has a 'क' sound?
 a) m   b) o   c) k   d) h
12. Choose the correct spelling of the word.
 a) penceel   b) pencil   c) pencial   d) penicil
13. Select the incorrect rhyming pair.
 a) pen-hen   b) put-cut   c) cot-pot   d) fan-man
14. Find the smaller word hidden in the big word 'baloon'.
 'baloon' या शब्दातील लपलेला लहान शब्द कोणता?
 a) ball   b) boon   c) loon   d) boll

15. What is the colour of the crow?

- a) green   b) blue   c) white   d) black

16. Write the correct article.

_____ umbrella.

- a) the   b) a   c) an   d) no article

17. Which of the following is a greeting?

- a) All the best!   b) don't shout!
c) Can I go now?   d) Please give me your pen?

18. What is the fifth month of the year?

- a) June   b) March   c) May   d) April

19. Which of the following is fruit?

- a) brinjal   b) potato   c) grapes   d) radish

20. Which of the following is not a drink?

- a) milk   b) jar   c) tea   d) juice

21. सात सहस्र ही संख्या अंकात कशी लिहाल?

- a) 70   b) 700   c) 7070   d) 7000

How will you write seven thousands in numbers?

- a) 70   b) 700   c) 7070   d) 7000

22. 424 या संख्येतील शतक स्थानच्या 4ची किंमत एकक स्थानच्या किंमतीपेक्षा कितीने जास्त आहे?

- a) 396   b) 42   c) 442   d) 400

How much greater is the value of 4 in the hundreds place than that in units place of number 424?

- a) 396   b) 42   c) 442   d) 400

23. 708, 780, 738, 698 या संख्या उतरत्या क्रमाने मांडल्यास दुसऱ्या व चौथ्या संख्येतील फरक किती?

- a) 80   b) 40   c) 82   d) 20

If 708, 780, 738, 698 figures are written in decending order, what will be the difference between the second and the forth number?

- a) 80   b) 40   c) 82   d) 20

24. 1 ते 50 या संख्यांमध्ये विषम संख्या किती?

- a) 25   b) 26   c) 22   d) 18

How many odd numbers are there between 1 to 50?

- a) 25   b) 26   c) 22   d) 18

25. 207 ही संख्या लिहितांना शून्य मांडायचे विसरले तर दिलेली संख्या कितीने कमी होईल?

- a) 234   b) 180   c) 702   d) 270

While writing the number 207 zero is missed then by how many numbers that will be less?

- a) 234   b) 180   c) 702   d) 270

26. नेहाने 500 रुपयांमधून पावणेतीनशे रुपये राणीला दिले तर तिच्याजवळ किती रुपये शिल्लक राहिले?

- a) दिडशे   b) दोनशे   c) सव्वादोनशे   d) पावणेदोनशे

Neha gave 275 rupees out of 500 to Rani. Then how much amount will be there with Neha?

- a) One hundred fifty   b) Two hundred
c) Two hundred   d) One hundred seventy five

27. एका संख्येमध्ये 11 ही संख्या 9 वेळा मिळवल्यास बेरीज 100 येते तर ती संख्या कोणती?

- a) 1   b) 10   c) 100   d) 99

If 11 is added 9 times in a number the sum is 100. Then what is that number?

- a) 1   b) 10   c) 100   d) 99

28. क x 7 = 0, तर क = किती?

- a) 7   b) 1   c) 0   d) 10

C x 7 = 0, then c = ?

- a) 7   b) 1   c) 0   d) 10

29. सुरेश जवळील 75 रुपयांत 5 रुपये व 10 रुपयाच्या नोटांची संख्या समान आहे तर 5 रु च्या नोटांची संख्या किती?

- a) 4   b) 1   c) 15   d) 5

The number of currency notes of Rs. 5 & Rs. 10 are equal with the sum of Rs. 75.

Suresh has. How many currency notes of Rs. 5 are there?

- a) 4   b) 1   c) 15   d) 5

30. पाऊण मीटर म्हणजे किती सेंटीमीटर?

- a) 25   b) 50   c) 75   d) 100

3/4 of a meter = how many centimeters?

- a) 25   b) 50   c) 75   d) 100

31. 35 दिवसाचे किती आठवडे होतील?

- a) 6   b) 7   c) 5   d) 4

How many weeks can be formed for 35 days?

- a) 6   b) 7   c) 5   d) 4

32. गटात न बसणारा महिना कोणता?

- a) सप्टेंबर   b) ऑगस्ट   c) मे   d) ऑक्टोबर

Which of the following month is not in a group?

- a) September   b) August   c) May   d) October

33. 'सहा अंश छेद आठ' या अपूर्णाकाचे लेखन कसे कराल?

- a) $\frac{8}{6}$ b) 8.6   c) $\frac{6}{8}$ d) 6.8

How will you write the fraction 'numerator six and denominator eight' in numerical form?

- a) $\frac{8}{6}$ b) 8.6   c) $\frac{6}{8}$ d) 6.8

34. ●————→ या आकृतीचे नांव काय?

- a) कोन   b) रेषाखंड   c) रेषा   d) किरण

●————→ What does this diagram represent.

- a) Angle   b) Segment   c) Line   d) Angle

35. आयताचे ..... कोन काटकोन असतात.

- a) 1   b) 3   c) 4   d) 0

_____ angles of rectangle are right angles.

- a) 1   b) 3   c) 4   d) 0

36. माणसाचे दोन हात मोकळे राहतात कारण :

- a) माणूस सर्वात बुद्धीमान प्राणी आहे.   b) माणसाचे हात गुडघ्यापर्यंत लांब आहे.
c) माणूस दोन पायांवर चालतो.   d) माणसाच्या हाताचा अंगठा सहज हालतो.

Both hands of the humans remains free because; _____.

- a) Human is the most intelligent animal   b) Hands of human reach up to his knees
c) Humans walk on two feet   d) Thumb of the hands of human moves freely

37. ज्या युगात दगडांचा वापर सुरु झाला त्या युगाला काय म्हणतात?

- a) चाक्युग   b) अश्मयुग   c) धातुयुग   d) कलयुग

In which age did the use of stone start?

- a) Wheel age   b) Stone age   c) Metal age   d) Kaliyug

38. शिवणकामासाठी माणूस ----- दाभणाचा उपयोग करत असे.

- a) लाकडाच्या   b) दगडाच्या   c) हाडाच्या   d) लोखंडाच्या

Humans used the needle of _____ for sewing purposes.

- a) wood   b) stone   c) bones   d) iron

39. माणूस दगडाच्या दिव्यात कशाची वात वापरत असे?

- a) कापसाची   b) कपड्याची   c) वेलीची   d) गवताची

Humans used which material as a wick to light stone lamps?

- a) cotton   b) fabric   c) creepers   d) grass

40. गटाशी जूळणारे पद पर्यायातून शोधा.

बैल, गाढव, घोडा, ...

- a) उंट   b) कुत्रा   c) शेळी   d) गाय

Find the correct option to fit in the following series

Bullock, Donkey, Horse, _____

- a) Camel   b) Dog   c) Sheep   d) Cow

41. अवजारे तयार करणाऱ्या माणसांना काय म्हणतात?

- a) चित्रकार   b) वडीलधारी   c) यंत्रगीर   d) कारागीर

What are the people who make tools called?

- a) artist   b) senior   c) machinist   d) artisan

42. वस्तूंच्या देवाण-घेवाणीला काय म्हणतात?

- a) व्यापार   b) वाहतूक   c) कसब   d) खासगी मालमत्ता

What is the exchange of things called as?

- a) Business   b) Transport   c) Skill   d) Private property

43. खालील पर्यायातून चुकीची जाडी ओळखा :

- a) निसर्गशक्तींना देव मानणे - पूजा
b) व्यापार - वस्तूंची देवाण-घेवाण
c) सतत हिंडत राहणे - भटकंती
d) स्वतःची मालमत्ता - गरज

Find the incorrect pair from the following options :

- a) Considering forces of nature as deity - worship
b) Business - exchange of things
c) Moving around constantly - wanderings
d) Own property- necessity

44. मिश्रधातू मूळधातू पेक्षा कसा असतो?

- a) मऊ
b) टणक
c) पातळ
d) सुबक

How does the alloy of a metal differ from the original metal?

- a) soft
b) hard
c) thinner
d) clean

45. चाक ----- लागल्याने माणसाने चाकावर धार बसवावी.

- a) झिजू
b) गंजू
c) जास्त फिरू
d) वापर होऊ

When the wheel started _____ human sharpened its edge.

- a) wearing
b) rusting
c) turning more
d) being used

46. गाडीला चाक जोडण्याची कल्पना माणसाला कशी सुचली?

- a) कुंभारकाम पाहून
b) सुतकताईचे चाक पाहून
c) धान्य दळण्याचे जाते पाहून
d) उंचावरून घरंगळत जाणारे लाकडी ओंडके पाहून

How did the idea of fitting a wheel to a vehicle struck the man?

- a) After seeing a potter make pots
b) After seeing a spinning yarn
c) After seeing a millstone
d) After seeing a log come rolling down a slope

47. खालील विधानांतून चुकीचा पर्याय असणारे विधान ओळखा -

- a) माणसाने लहान मुलांसाठी चाकाची खेळणी केली.   b) आज्यांची चाके वजनाने जड होती.
c) सुरुवातीची चाके भरीव होती.   d) वेगवेगळ्या यंत्रामध्ये चाकांचा वापर होता.

Which of the following statements is false?

- a) Man made toys with wheels for little children.
b) Wheels with spokes were very heavy in weight.
c) Early wheels were solid.
d) Wheels were used in different types of machinery.

48. नदीतून सामानाची ने-आण करण्यासाठी कशाचा वापर केला?

- a) आगबोट   b) जहाज   c) शिडी   d) तराफा

What was used for transport of goods in the river?

- a) Steamboat   b) Ship   c) Ladder   d) Raft

49. अश्मयुगात वापरात नसलेला अलंकार कोणता?

- a) गळसरी   b) डोरले   c) तोडे   d) माळा

Which of the following ornaments was not used during stone age?

- a) Necklace of beads   b) Black-bead neck-ornament
c) Bracelets   d) garlands

50. गेरुच्या रंगांना अश्मयुगीन माणूस काय म्हणत असे?

- a) काव   b) चरबी   c) मातीरंग   d) पाणीरंग

What did the stone age man refer to other colours as?

- a) Kaav   b) Grease   c) Earth colour   d) Water colours

51. खालीलपैकी कोणते चित्र अश्मयुगीन माणसाने काढले नाही?
a) पळत असलेला हरिण   b) शिकारीचे प्रसंग   c) नृत्याचे प्रसंग   d) मातीचे भांडे व अलंकार

Which of the following painting is not done by the stone age man?

- a) A running deer   b) Hunting scenes
c) Dancing scenes   d) Earthen utensils and jewelry

52. माणसाने दगडांवर कोरीवकाम केले तर हाडांवर कोणते काम केले?

- a) विणकाम   b) नक्षीकाम   c) सुतारकाम   d) बुरुडकाम

Man did carvings on stone, what kind of work did he do on bones?

- a) knitwork   b) design   c) woodwork   d) weaving

53. कोणत्या देशात पिरॅमिड आहे.

- a) इराक   b) इजिप्त   c) चीन   d) भारत

Which country has pyramids?

- a) Iraq   b) Egypt   c) China   d) India

54. भारतात पुर्वीपासून कोणती संस्कृती होती?

- a) हडप्पा संस्कृती   b) सिंधू संस्कृती   c) ग्रीस संस्कृती   d) बौद्ध संस्कृती

Which ancient civilization existed in India?

- a) Harappan Civilization   b) Indus Valley Civilization
c) Greek Civilization   d) Buddhist Civilization

55. खालील पैकी कोणते लोकनृत्य नाही?

- a) भरतनाट्यम्   b) कोळीनृत्य   c) आदीवासी नृत्य   d) गरबा नृत्य

Which of the following is not a folk dance?

- a) Bharatnatyam   b) Koli Dance   c) Tribal Dance   d) Garba Dance

56. खालीलपैकी कोणाला स्वतःचा प्रकाश असतो?

- a) पृथ्वी   b) ग्रह   c) सूर्य   d) चंद्र

Which of the following is self-luminous?

- a) Earth   b) Planet   c) Sun   d) Moon

57. खालीलपैकी पृथ्वीशी संबंधित नसणारा पर्याय ओळखा :

- a) पृथ्वी हा ग्रह आहे   b) सूर्याभोवती फिरते   c) प्रकाश व उष्णता मिळते   d) स्वतःभोवती फिरते

Find out which of the following options is not related to earth?

- a) Earth is a planet   b) Rotates around the sun
c) Receives light and heat   d) Revolves around itself

58. सूर्याचा प्रकाश पृथ्वीच्या निम्म्या भागावर का पडतो?

- a) पृथ्वी सूर्याभोवती फिरल्यामुळे   b) रात्र व दिवसामुळे
c) पृथ्वी गोल असल्यामुळे   d) सूर्यादय व सूर्यास्तामुळे

Why does sunlight fall only on half portion of the earth?

- a) Because earth rotates around the sun   b) Because of day and night
c) Receives light and heat   d) Because of sunrise and sunset

59. आपण पुर्वेकडे तोंड करून उभे राहिलो तर आपल्या डाव्या हाताकडची दिशा कोणती?

- a) उत्तर   b) दक्षिण   c) पश्चिम   d) पूर्व

If we stand facing towards east then what will be direction towards our left hand side?

- a) North   b) South   c) West   d) East

60. नकाशाच्या उजव्या बाजूस एक बाण काढून 'उ' असे लिहिले जाते 'उ' याचा अर्थ काय होतो?

- a) प्रश्नाचे उत्तर   b) उत्तर दिशा   c) उवरित   d) सर्व पर्याय बरोबर

On a map an arrow is drawn on one side and 'N' is written next to it, what does 'N' mean?

- a) Answer to a question   b) North Direction
c) Remaining   d) All of these are correct

61. खालील पदांचा त्यांच्या क्षेत्रानुसार चढता क्रम असणारा योग्य पर्याय शोधा.

1. गाव, 2. जिल्हा, 3. वाडी, 4. तालुका, 5. राज्य

Find out the correct option according to the increasing order of their areas :

1. village, 2. country, 3. wadi, 4. district, 5. state

a) 1, 4, 3, 2, 5   b) 5, 2, 4, 1, 3   c) 3, 1, 2, 4, 5   d) 3, 1, 4, 2, 5

62. खालील पैकी कोणती डोंगररांग नाही?

a) सातमाळा   b) कसळूबाई   c) हरिश्चंद्र   d) बालाघाट

Which of the following is not a mountain range?

a) Satmala   b) Kalsubai   c) harishchandra   d) Balaghat

63. ज्या प्रदेशातून पाणी नदीला येऊन मिळते अशा भागाला का म्हणतात?

a) नदीचे खोरे   b) नदीचे मूख   c) संगम   d) खाडी

What is the name of the region where a river joints to the sea?

a) Valley of the river   b) Mouth of the river

c) Confluence   d) Creek

64. कोणत्या सणापासून हवेत उष्णता वाढू लागते?

a) दिवाळी   b) मकरसक्रांत   c) नाताळ   d) दसरा

After which festival the climate starts temperature rising?

a) Diwali   b) Makar Sankrant   c) Christmas   d) Dussehra

65. खालीलपैकी चुकीची जोडी असणारा पर्याय ओळखा.

a) मासे-सागरसंपत्ती   b) साग-वनसंपत्ती

c) अॅल्युमिनिअम-खनिज संपत्ती   d) रस्ते-नैसर्गिक साधनसंपत्ती

Find the incorrect pair from the following options:

a) Fish - wealth of sea   b) Vegetation - wealth of the forest

c) Aluminum - mineral wealth   d) Roads - Natural resource wealth

66. खालीलपैकी रबीचे पिक कोणते?

- a) तांदूळ   b) ज्वारी   c) मूग   d) हरभरा

Find the incorrect pair from the following options :

- a) Rice   b) Jowar   c) Green gram   d) Gram

67. गरजा पूर्ण करण्यासाठी केलेल्या कामांना ----- असे म्हणतात.

- a) व्यवसाय   b) व्यापार   c) वाहतूक   d) साधन

Work done to fulfill basic necessities is called _____.

- a) business   b) trade   c) transport   d) means

68. घरच्या घरीच करता येणाऱ्या उद्योगांना कोणते उद्योग म्हणतात?

- a) लघु उद्योग   b) मोठे उद्योग   c) कुटीरोद्योग   d) सोपे उद्योग

The production done within a home is called _____.

- a) Small scale industry   b) Large industry
c) Cottage industry   d) Easy industry

69. खालील पैकी कोणते संदेशवहनाचे प्रमुख साधन नाही?

- a) दुरध्वनी   b) चलत दुरध्वनी   c) आंतरजाल   d) विमान

Which of the following is not the chief means of communication?

- a) Telephone   b) Mobile Telephone
c) Internet   d) Aeroplane

70. कृषी उत्पन्न बाजारामध्ये ----- खरेदी-विक्री केली जाते.

- a) औषधांची   b) सोन्याची   c) कापडाची   d) शेतमालाची

Trade of _____ is carried out in an agricultural product market.

- a) Medicines   b) Gold   c) Clothes   d) Agricultural produce

71. आदिवासी लोक कोठे राहत नाही?

- a) डोंगरदऱ्यात   b) वनांत   c) शहरात   d) तांड्यावर

Tribal people do not live in _____.

- a) Mountains and valleys   b) Forests
c) Cities   d) Caravans

72. शेतकरी शेतीच्या कामात उसंत मिळाल्यावर कशात रमतांना दिसतात?

- a) लोकसंगीत   b) भजन   c) किर्तन   d) सर्व पर्याय बरोबर

What do farmers indulge in after finishing their work in the farms?

- a) Folk music   b) Bhajan   c) Kirtan   d) All of these

73. महाराष्ट्र राज्यातील सर्वात उंच शिखर कोणते आहे?

- a) कळसूबाई   b) माऊंट आबु   c) शिवनेरी   d) सातपुडा

Which is the highest mountain peak in Maharashtra?

- a) Kalsubai   b) Mount Abu   c) Shivneri   d) Satpura

74. पर्यटनाला जाणाऱ्या व्यक्तीस काय म्हणतात?

- a) गिर्यारोहक   b) पर्यटक   c) पर्यवेक्षक   d) अभ्यासक

What is a person going on tours called?

- a) Mountaineer   b) Tourist   c) Supervisor   d) Analyst

75. पर्यटनामूळे कोणता फायदा होतो?

- a) ताणतणाव कमी होतो   b) नवीन माहिती मिळते   c) नवीन प्रदेशाचा परिचय होतो   d) सर्व पर्याय बरोबर

What are the benefits of tourism?

- a) Stress is reduced   b) New information is obtained
c) Introduced to new regions   d) All options are correct

पहिल्या पदाचा दुसऱ्या पदाशी विशिष्ट संबंध आहे तसाच संबंध तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी आहे चौथ्या पदासाठी पर्याय शोधा.

Write the proper alternative giving the correct answer(word) matching the third word after considering the relation between the first and second words :

80. शेंगदाणे : बदाम :: आक्रोड : ?

- a) बीट   b) आंबा   c) पपई   d) नारळ

Groundnut : Almond :: Walnut : ?

- a) Beet   b) Mango   c) Papaya   d) Coconut

81. वाटाणा : तूर :: हरभरा : ?

- a) मूग   b) शेवगा   c) आवळा   d) काकडी

Greens peas : Pigeon Pea :: Gram : ?

- a) Greengram   b) Drumstick   c) Amla   d) Cucumber

82. खालील पर्यायात नैसर्गिक निवारा असणारा पर्याय ओळखा.

- a) मधमाश्यांचे पोळे   b) जमिनीतील बीळ   c) दाट गवत   d) गोण

Which among the following is a natural shelter?

- a) Honey bee hive   b) Holes in the ground
c) Thick grass   d) Cow-shed

83. पर्यावरणाचा विचार करून बांधलेल्या घरांना काय म्हणतात.

- a) पुर्वरचित घरे   b) इको फ्रेंडली   c) इग्लू   d) सिमेंट काँक्रीटची घरे

What are the houses built considering environment are called?

- a) Pre planned houses   b) Eco-friendly
c) Igloo   d) Cement Concrete houses

84. कोणत्या वनस्पतींच्या धाग्यापासून आपण दोर वळतो?

- a) काटेसावर   b) केळ   c) घयपात   d) ताग

From which thread we make a rope?

- a) Banyan   b) Plantain
c) A type of Aloe plant   d) Jute

85. कोणता प्राणी रवंथ करत नाही?

- a) मांजर   b) शेळी   c) गाय   d) म्हैस

Which animal does not ruminate?

- a) Cat   b) Sheep   c) Cow   d) Buffalo

86. ----- मूळे शरीराची प्रतिकार करण्याची शक्ती वाढते.

- a) जीवनसत्व   b) प्रथिन   c) क्षारा   d) स्निग्धा

The body resisting power rises due to _____.

- a) Vitamins   b) Proteins   c) Salt   d) Oil

87. खालील पर्यायात गटात न बसणारा पर्याय ओळखा.

- a) जंत   b) उवा   c) कोंडा   d) लिखा

Find the alternative that does not belong to the group.

- a) Intestinal worms   b) Louses   c) Dandruffs   d) Nits

88. खालील पैकी ज्ञानंद्रीये कोणते?

- a) दात   b) जीभ   c) ओठ   d) नखे

Which of the following is a sensory-organ?

- a) Teeth   b) Tongue   c) Lips   d) Nails

89. चांगल्या आरोग्याचे लक्षण असण्यासाठी जिभेचा रंग कसा असावा?
a) जांभळा   b) पिवळा   c) पांढरा   d) गुलाबी
What colour of tongue is a sign of good health?
a) Violet   b) Yellow   c) White   d) Pink
90. पोक काढल्याने ----- आजार होतात.
a) पायाचे   b) मानेचे   c) पाठीच्या कण्याचे   d) मेंदूचे
Walking with poke result in diseases of _____.
a) legs   b) neck   c) spinal cord   d) brain
91. कानाच्या पाळीत ----- हाडे असतात.
a) 206   b) 207   c) 12   d) 0
There are _____ bones in ear lobes.
a) 206   b) 207   c) 12   d) 0
92. हाडांमध्ये ----- हा तंतूमय पदार्थ असतो.
a) कॅल्शियम   b) फॉस्फरस   c) कोलाजन   d) हायड्रोजन
A bone contains a fibrous substance called _____.
a) Calcium   b) Phosphorous   c) Collagen   d) Hydrogen
93. आकृती बदलणाऱ्या पदार्थांना काय म्हणतात?
a) द्रव   b) स्थायू   c) पदार्थ   d) हवा
Substance changing its shape is called _____.
a) liquid   b) solid   c) substance   d) air

94. खालील पैकी वीज कशावर पडत नाही?

- a) इमारतीवर   b) पायावर   c) झाडावर   d) जमिनीवर

On which of the following lightning doesn't fall?

- a) On building   b) On foot   c) On tree   d) On earth

95. गटांत न बसणारा पर्याय ओळखा.

- a) ज्वारी   b) बाजरी   c) दुध   d) मूग

Odd man out.

- a) Jawar   b) Bajra   c) Milk   d) Moog

96. नगरपालिकेच्या अध्यक्षास ----- म्हणतात.

- a) सरपंच   b) महापौर   c) मुख्य अधिकारी   d) नगराध्यक्ष

President of the municipal corporation is called _____.

- a) Sarpanch   b) Mayor   c) Chief Officer   d) Nagaradhyaksha

97. बँकेमूळे लोकांना ----- सवय लागते.

- a) खर्च करण्याची   b) बचतीची   c) व्याजाची   d) कर्जाची

People become habitual to _____ because of the banks.

- a) Spending money   b) Saving money   c) Interest   d) Loans

98. ----- चा वापर आपण काटकसरीने करावा.

- a) पैशांचा   b) पाण्याचा व विजेचा   c) प्लास्टीकचा   d) टेलीफोनचा

We should use _____ economically.

- a) money   b) water and electricity
c) plastic   d) telephone

99. स्वस्त धान्याच्या दुकानातून धान्य घेण्यासाठी ----- लागते.

- a) पासबुक   b) पावती   c) शिधापत्रीका   d) पत्र

_____ is required to buy grains from a ration shop.

- a) Passbook   b) Receipt   c) Ration card   d) Letter

100. खालील पैकी कोणती सुविधा 'नागरी सुविधा' प्रकारात येत नाही.

- a) दवाखाना   b) किराणा दुकान   c) शाळा   d) बँक

Which of the following facilities does not come under civic facilities?

- a) Hospital   b) Grocery Shop   c) School   d) Bank

अक्षरमाला/Alphabets :- ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

101. वरील इंग्रजी अक्षरमालेत 'S' या अक्षराचा डावीकडून कितवा क्रमांक आहे?

- a) 7 वा   b) 19 वा   c) 14 वा   d) 18 वा

In the above alphabets, what is the position of 's' from the left?

- a) 7th   b) 19th   c) 14th   d) 18th

102. वरील इंग्रजी अक्षरमालेत Box या अर्थाचा शब्द होण्यासाठी कोणत्या क्रमांकाची अक्षरे घ्यावीत?

- a) 2,14, 24   b) 2, 14, 26   c) 3, 15, 24   d) 2, 15, 24

In the above alphabets, to make the word BOX, alphabets of which numbers should be taken?

- a) 2,14, 24   b) 2, 14, 26   c) 3, 15, 24   d) 2, 15, 24

103. वरील इंग्रजी अक्षरमालेत 'H' व 'N' अक्षरांमध्ये किती अक्षरे आहेत?

- a) सात   b) चार   c) पाच   d) सहा

In the above alphabets, how many alphabets are present between 'H' and 'N'?

- a) seven   b) four   c) five   d) six

9,2, 1, 9, 5, 4, 1, 9, 3, 2, 4

104. वरील अंकमालेत 1 नंतर 9 आहे पण 9 नंतर 5 नाही असे किती वेळा आहे?

In the above series of numbers, how many times it has occurred that 9 is after 1 but there is no 5 after 9?

- a) 1   b) 2   c) 4   d) 3

105. अंकमालेत सर्वात जास्त वेळा कोणता अंक आला आहे?

Which number appears the most number of times in the above series?

- a) 9   b) 2   c) 1   d) 4

106. अंक मालिकेत सलग दोन अंकांची बेरीज 5 येईल अशा किती जोड्या आहेत?

In the above series how many pairs of consecutive numbers are there which add up to 5?

- a) 1   b) 2   c) 5   d) 3

107. .... हे संस्कृतचे गाढे अभ्यासक होते?

- a) शिवाजी राजे   b) संभाजी राजे   c) शहाजी रजे   d) विठोजी राजे

_____ was a scholar of Sanskrit?

- a) Shivaji Raje   b) Sambhaji Raje   c) Shahaji Raje   d) Vithoji Raje

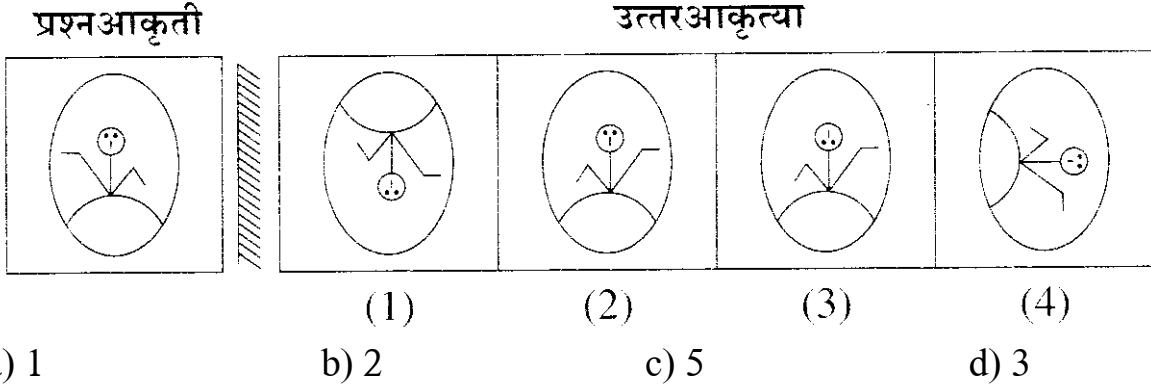
108. खालीलपैकी कोणती सहकारी संस्था नाही?

- a) साखर कारखाना   b) बँक   c) सुतगिरणी   d) हायस्कूल

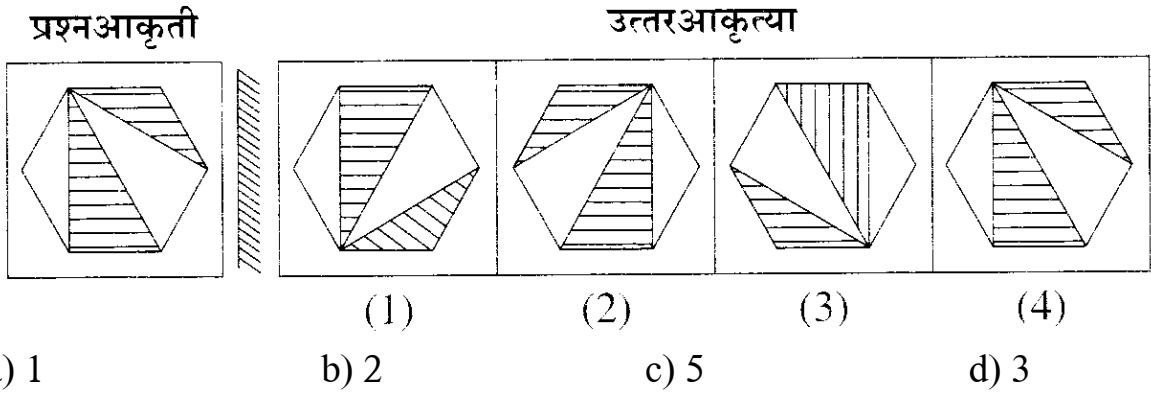
Which of the following is not a co-operative society?

- a) Sugar factory   b) Bank   c) Cotton mill   d) High school

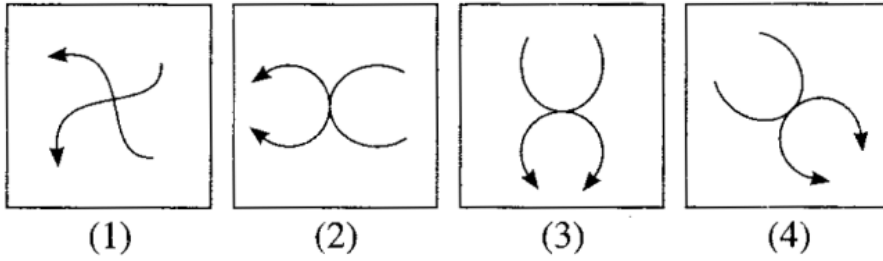
109. प्रश्न आकृतीची आरशातील प्रतिमा कशी दिसेत ते पर्यायी उत्तर आकृत्यांमधून शोधा.
Find the mirror image of question figure from the answer figures.

110. प्रश्न आकृतीची आरशातील प्रतिमा कशी दिसेत ते पर्यायी उत्तर आकृत्यांमधून शोधा.
Find the mirror image of question figure from the answer figures.

111. विसंगत आकृती ओळखा.
Find the odd figure.

- a) 1 b) 2 c) 5 d) 3

112. भारताचे विद्यमान कृषि मंत्री कोण?

- a) शरद पवार b) नरेंद्र मोदी c) सुशिलकुमार शिंदे d) पृथ्वीराज चव्हाण

Who is the Union Agriculture Minister of India?

- a) Sharad Pawar b) Narendra Modi
c) Shushilkumar Shinde d) Narendra Modi

113. खालील प्रश्नात गटात न बसणारे पद ओळखा.

- a) पाणी   b) जल   c) तोटा   d) तलाव

114. सर्व ..... स्वयंप्रकाशीत आहेत.

- a) ग्रह   b) तारे   c) उपग्रह   d) पृथ्वी

All _____ are self illuminated.

- a) Plants   b) Stars   c) Satellite   d) Earth

115. .... हे वायुदाब मोजण्याचे एकक आहे?

- a) लिटर   b) बार   c) °से   d) घनसेमी

_____ is the unit of measuring air pressure?

- a) liter   b) bar   c) °C   d) cubic centimeter

116. जिल्हा परिषदेत ..... समित्या असतात.

- a) 7   b) 5   c) 10   d) 12

The number of committees in Zilla Parishad are _____.

- a) 7   b) 5   c) 10   d) 12

117. .... भारतीय नौदलाचे जनक म्हणून ओळखले जातात.

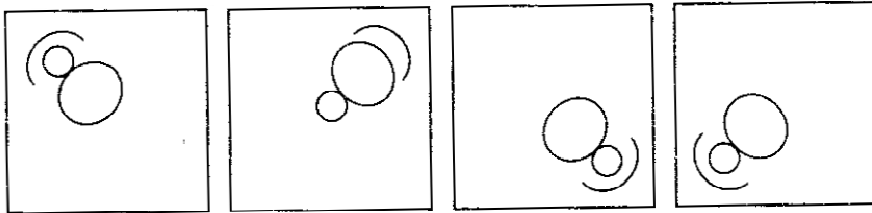
- a) शिवाजी महाराज   b) अकबर   c) औरंगजेब   d) कृष्णदेवराय

_____ is regarded as the father of Indian Navy.

- a) Shivaji Maharaj   b) Akbar   c) Aurangzeb   d) Krushnadevrai

118. खालील प्रश्नात गटात न बसणारी आकृती ओळखा.

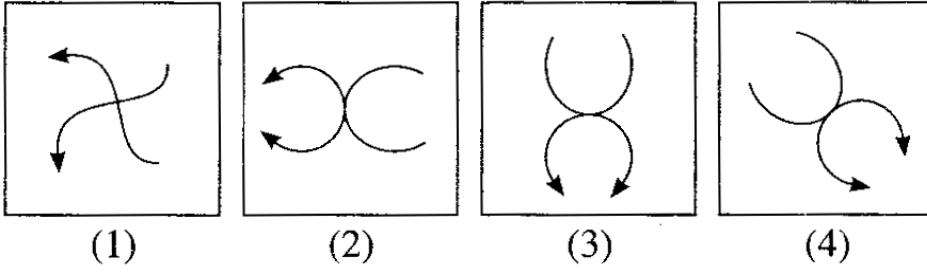
Find out the odd figure from the followings.

- (1)   (2)   (3)   (4)
- a) 1   b) 2   c) 5   d) 3

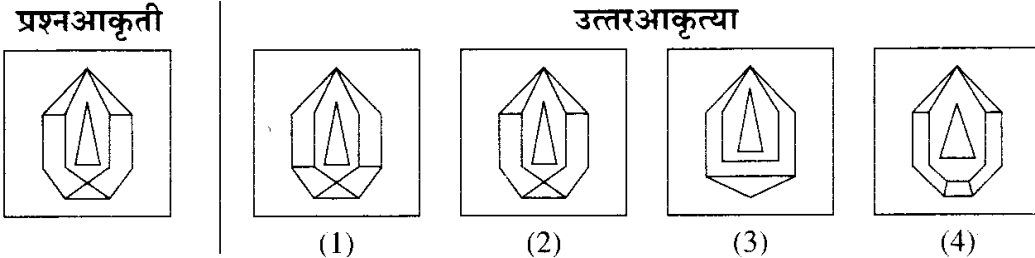

119. खालील प्रश्नात गटात न बसणारी आकृती ओळखा.
Find out the odd figure from the followings.

- (1) (2) (3) (4)
a) 1 b) 2 c) 5 d) 3

120. खालील प्रश्न आकृतीशी हुबेहुब जुळणारी आकृती ओळखा.
Find the exactly similar figure for the question figure from the answer figures.

- प्रश्नआकृती उत्तरआकृत्या
a) 1 b) 2 c) 5 d) 3

121. अक्षयची आई अनिलची मामी आहे तर अनिलची आई अक्षयच्या आईची कोण?

- a) नणंद b) भावजय c) जाऊबाई d) मावशी

122. .... ला 'गुलाबी शहर' म्हणतात?

- a) दिल्ली b) मदुराई c) जयपुर d) गुजरात

Which is called the 'pink city'?

- a) Delhi b) Madurai c) Jaipur d) Gujrat

123. पिवळ्याला हिरवा म्हटले, हिरव्याला लाल म्हटले, लालला पांढरा म्हटले, पांढऱ्याला काळा म्हटले, काळ्याला निळा म्हटले तर गवताचा रंग कोणता?

- a) हिरवा b) लाल c) पांढरा d) काळा

Yellow is called as green, green is called as red, red is called as white, white is called as black then what is the colour of grass?

- a) green b) red c) white d) black

124. सुमन = 456, सुहास = 478 तर वामन = किती?

a) 546

b) 754

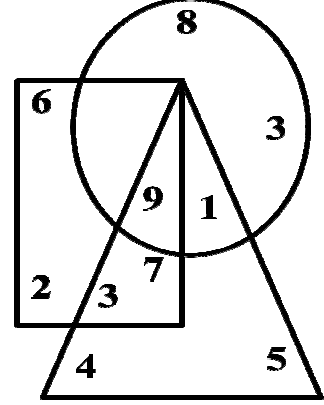
c) 745

d) 756

प्र. 125 ते 127 साठी सूचना - खालील दिलेल्या आकृतीचे

निरीक्षण करा व त्यावरून विचारलेल्या प्रश्नांची उत्तरे शोधा.

For Q. 125 to 127 :- Observe the adjoin figure and answer the following questions.

125. फक्त त्रिकोणात असणाऱ्या अंकाचा गुणाकार किती?

a) 21

b) 20

c) 9

d) 60

What is the multiplication of the numbers which are only in triangle?

a) 21

b) 20

c) 9

d) 60

126. त्रिकोण, चाकोन व वर्तूळ यात समाईक असणारा अंक कोणता?

a) 1

b) 3

c) 9

d) 7 व 6

Which is the common number in triangle, square and circle?

a) 1

b) 3

c) 9

d) 7 and 6

127. त्रिकोण चौकोन यात सामाईक असणाऱ्या पण वर्तूळात नसणाऱ्या अंकाची बेरीज किती?

a) 10

b) 8

c) 9

d) 11

What is the addition of numbers which are common in triangle and square but not in circle?

a) 10

b) 8

c) 9

d) 11

128. एका तारचे समान 15 भाग करायचे असल्यास ती किती ठिकाणी कापावी लागेल?

a) 13

b) 14

c) 12

d) 15

For how many times we have to cut the wire to make 15 pieces of it?

a) 13

b) 14

c) 12

d) 15

प्र. 129 साठी सूचना - पहिल्या पदाचा दुसऱ्या पदाशी जशा संबंध आहे तसाच संबंध तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी आहे यावरून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा योग्य पर्याय शोधा.

For Q. 129:- Write the proper alternative giving the correct answer(word) matching the third word after considering the relation between the first and second words

129. बाग : कुंपण :: किल्ला : ?

- a) सीमा   b) वेस   c) तटबंदी   d) भूयार

Garden : Fence : Fort : ?

- a) Border   b) Entrance   c) Fortification   d) Tunnel

130. महेंद्रसिंग धोनी हा खेळाडू कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे?

- a) खो-खो   b) क्रिकेट   c) फुटबॉल   d) हॉकी

Mahendrasing Dhoni belongs to which of the following game?

- a) Kho-Kho   b) Cricket   c) Football   d) Hockey

131. महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री कोण आहेत?

- a) पृथ्वीराज चव्हाण   b) अजित पवार   c) जयंत पाटील   d) अशोक चव्हाण

Who is the Chief Minister of Maharashtra?

- a) Pruthviraj chavan   b) Ajit Pawar   c) Jayant Patil   d) Ashok Chavan

132. क्रिकेटशी संबंधित कोणत्या खेळाडूने निवृत्ती स्विकारली?

- a) विराट कोहली   b) सुरेश रैना   c) सचिन तेंडूलकर   d) गौतम गंभीर

Which of the following cricket player is recently retired?

- a) Virat Kohli   b) Suresh Raina
c) Sachin Tendulkar   d) Gautam Gambhir

133. आपला राष्ट्रीय पक्षी कोणता आहे?

- a) मोर   b) गरुड   c) कोकीळा   d) घार

Which is our national bird?

- a) Peacock   b) Eagle   c) Cookoo   d)

134. जगप्रसिद्ध लेण्या खालीलपैकी कोठे आहेत?

- a) कोल्हापूर   b) मुंबई   c) वेरुळ   d) सांगली

Where are the word famous caves?

- a) Kolhapur   b) Mumbai   c) Verul   d) Sangli

135. महाराष्ट्राचे शिक्षण मंत्री कोण आहेत?

- a) नारायण राणे   b) राजेंद्र दर्डा   c) छगन भुजबळ   d) अशोक चव्हाण

Who is the Educational Minister of Maharashtra?

- a) Narayan Rane   b) Rajendra Darda   c) Chagan Bhujbal   d) Ashok Chavan

136. महाराष्ट्रात शिवनेरी किल्ला कुठल्या जिल्ह्यामध्ये आहे?

- a) औरंगाबाद   b) पुणे   c) सातारा   d) रायगड

In which district of Maharashtra the fort Shivneri is located?

- a) Aurangabad   b) Pune   c) Satara   d) Raigad

137. जिजाऊ जन्म स्थान कोणत्या जिल्ह्यात आहे?

- a) पुणे   b) औरंगाबाद   c) बुलढाणा   d) नागपूर

In which district the birth place of Jajau located?

- a) Pune   b) Aurangabad   c) Buldhana   d) Nagpur

138. या अवयवामुळे आपण डोके वळवू शकतो.

- a) खांदे   b) डोळे   c) हात   d) मान

With the help of this organ we can turn our head.

- a) shoulder   b) eyes   c) hand   d) neck

139. आपण शरीराच्या कुठल्या अवयवामुळे जगाला बघू शकतो?

- a) डोळे   b) कान   c) जीभ   d) नाक

With the help of which organ we can see the world?

- a) eyes   b) ears   c) tongue   d) nose

140. संत तुकाराम महाराज यांनी गाथा लिहलेला डोंगर कोणता?

- a) चिखलदरा   b) भिमाशंकर   c) भंडारा   d) शिवनेरी

On which hill Saint Tukaram Maharaj had written Gatha?

- a) Chikhaldara   b) Bheemashankar   c) Bhandara   d) Shivneri

141. सॉकर हे कोणत्या खेळाचे दुसरे नाव आहे?

- a) फुटबॉल   b) व्हॉलीबॉल   c) बास्केटबॉल   d) हॉकी

Which of the following game is also called as Soccer?

- a) Football   b) Holly ball   c) Basket Ball   d) Hockey

142. एड्स चे सर्वाधिक रुग्ण कोणत्या देशात आढळतात?

- a) एशिया   b) भारत   c) अमेरिका   d) दक्षिण आफ्रिका

In which of the following country maximum people are affected by AIDS?

- a) Asia   b) India   c) America   d) South Africa

143. लाल बहादूर शास्त्री विमानतळ कोठे आहे?

- a) वाराणसी   b) मुंबई   c) दिल्ली   d) हैद्राबाद

Where is the Lal Bahadur Shastri airport?

- a) Varanasi   b) Mumbai   c) Delhi   d) Hydrabad

144. अजीम प्रेमजी हे ----- या उद्योग समुहाचे अध्यक्ष आहेत.

- a) विप्रो   b) टाटा   c) जॉन्सन अँड जॉन्सन   d) निर्लेप

Ajim Premji is the president of _____ group of industries.

- a) Vipro   b) Tata   c) Jonson & Jonson   d) Nirlep

145. डॉ. पंजाबराव देशमुख यांचे समाधी स्थळ कोठे आहे?

- a) मुंबई   b) नागपूर   c) अमरावती   d) दिल्ली

- a) Mumbai   b) Nagpur   c) Amravati   d) Delhi

146. "व्हॉट वेन्ट रॉग" या पुस्तकाच्या लेखिका कोण?

- a) किरण बेदी   b) सुप्रिया सुळे   c) आशा भोसले   d) देवयानी खोब्रागडे

Who is the author of the book "What went wrong"?

- a) Kiran Bedi   b) Supriya Sule
c) Asha Bhosle   d) Devyani Khobragade

147. महाराष्ट्रात ----- येथे तटरक्षक दलाच्या नविन तळ उभारण्यात आला आहे.

- a) डहाणू (ठाणे)   b) नवि मुंबई   c) रत्नागिरी   d) जुहूबिच (मुंबई)

New camp of coastguards is built in _____ of Maharashtra.

- a) Dahanu (Thane)   b) New Mumbai
c) Ratnagiri   d) Juhu Beach (Mumbai)

148. संत गाडगेबाबांचे कोणत्या राज्यात जन्मस्थान आहे?

- a) मध्यप्रदेश   b) आंध्रप्रदेश   c) छत्तीसगढ   d) महाराष्ट्र

In which of the following state Saint Gadge baba was born?

- a) Madhya Pradesh   b) Andhra Pradesh   c) Chattisgad   d) Maharashtra

149. मुक्ता साळवे यांच्या ----- शिक्षिका होत्या.

- a) तारा राणी   b) सावित्रीबाई फुले   c) अहिल्याबाई होळकर   d) पुतिमा बी

Mukta Salve was the teacher of _____.

- a) Tara Rani   b) Savitribai Fule   c) Ahilyabai Holkar   d) Putima bee

150. Find the opposite word of the given word.

Expensive x _____

- a) Dear   b) Uneconomical   c) Unexpensive   d) Cheap

Space for rough work